

Växjö
kommun

Redogörelse för revisorernas verksamhet 2021

Innehåll

Inledning	3
Grundläggande granskning.....	5
Granskning av delårsrapport och årsredovisning 2021	7
Granskning av delårsrapport per augusti 2021.....	7
Granskning av årsredovisning 2021.....	7
Fördjupad granskning	9
Granskning av arbetet att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier	9
Granskning av kontinuitet inom hemtjänsten.....	10
Granskning av insatser för att få nyanlända självförsörjande	11
Granskning av rekrytering och bemanning inom vård och omsorg.....	12
Granskning av kommunens näringslivsarbete.....	14
Granskning av det förebyggande arbetet mot missbruk och kriminalitet hos unga	15
Granskning av likvärdig skola.....	15
Resurser och övrig information	17

Inledning

Enligt revisionsreglementet lämnas en redogörelse över revisorernas verksamhet för år 2021. Vi har utfört vår granskning enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, fastställt revisionsreglemente, samt de lagar och förordningar som berör revisionens verksamhet. Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred, all verksamhet som bedrivs inom nämnderna. Genom lekmanrevisorerna granskar revisorerna även den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen.

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig. Målet med revisorernas arbete är ansvarsprövningen, d.v.s. revisorernas bedömning i frågan om ansvarsfrihet som lämnas till kommunfullmäktige inför dess årliga ansvarsprövning och beslut. Granskningsuppdraget är medlet att nå fram till denna ansvarsprövning.

En viktig och grundläggande del i revisionsprocessen är planering av revisionsinsatserna. En väsentlighets- och riskanalys har genomförts. Områden som har beaktats i analysen är omvärldspåverkande faktorer, organisation, verksamhet och processer. Utifrån analysen har en revisionsplan upprättats. Revisorerna har under året sammanträffat med styrelse och nämnder samt de kommunala bolagen i syfte att ge underlag för kommunfullmäktiges ansvarsprövning. Resultatet av de fördjupade granskningarna har löpande överlämnats till kommunfullmäktige.

Revisorernas årliga granskningar kan indelas följande områden:

- Grundläggande granskning
- Granskning av delårsrapport och årsredovisning samt granskning av intern kontroll i rutiner för bokslut och årsredovisning
- Fördjupade granskningar

Tabellen nedan visar de granskningar som har genomförts under 2021 samt vilka dessa överlämnats till. Fördjupade granskningar lämnas numera direkt till granskade nämnder för yttrande och för kännedom till fullmäktige.

Genomförda granskningar	Överlämnad till
Granskning av arbetet att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier	KS, nämnder och bolagsstyrelser
Granskning av kontinuitet inom hemtjänsten	ON
Granskning av insatser för att få nyanlända självförsörjande	NAV
Granskning av rekrytering och bemanning inom vård - och omsorg	ON
Granskning av kommunens näringslivsarbete	KS, Videums bolagsstyrelse
Granskning av det förebyggande arbetet mot missbruk och kriminalitet hos unga	NAV, UN, KOF
Granskning om likvärdig skola	UN
Granskning av delårsrapport 2021	KF
Granskning av årsredovisning 2021	KF (i samband med revisionsberättelsen)

Revisorernas rapporter finns tillgängliga på: <https://www.vaxjo.se/sidor/politik-och-demokrati/organisation-och-politik/kommunens-revisorer/revisionsrapporter.html>

Grundläggande granskning

Syftet med den grundläggande granskningen är att utgöra underlag för revisorernas ansvarsprövning av nämnder och styrelser samt lekmanrevisorerna uttalande i granskningsrapporten. En viktig utgångspunkt är att arbetet ska vara stödjande och bidra till förändring av kommunens verksamhet, i enlighet med uppställda mål. Den grundläggande granskningen sker dels genom att revisorerna löpande följer verksamheten, dels genom granskningsinsatser från sakkunnigt biträde. Revisorerna följer verksamheten löpande genom att samla in fakta och iakttagelser från bland annat verksamhetsbesök, möten med nyckelpersoner och genomläsning av protokoll.

År 2021 fokuserade granskningen på styrning av verksamhet och ekonomi samt intern kontroll. Frågeställningar inom dessa områden ställdes i en enkät till de förtroendevalda i nämnder och styrelser.

Syftet med frågeställningarna var främst att ge underlag för revisorernas dialog med nämnderna avseende ansvarstagandet i aktuella frågeområden, men frågorna fungerar också som en självskattning från

nämndernas sida. Enkätens resultat följdes sedan upp vid dialogmöten med nämndernas och styrelsernas presidium. Utifrån enkätundersökningens resultat, annan insamlad fakta och dialogmötenas diskussioner sammanställdes en skriftlig rapport med analys och slutsatser.

Av rapporten framgår bedömningen att det finns ett generellt behov av ökad kunskap bland kommunens förtroendevalda om internkontrollarbetet och vilket ansvar de har i det. Vidare bedöms att de förtroendevaldas delaktighet i detta arbete bör ökas, t.ex. genom att de medverkar i riskanalysen. Detta är något som bland annat lyfts fram av

Upplägget för grundläggande granskning år 2021

SKR. De förtroendevaldas perspektiv kan utgöra värdefulla komplement till förvaltningens riskanalysarbete. Det kan också ha som effekt att de förtroendevaldas kunskap om internkontrollarbetet stärks. Rapporten pekar också ut att det finns ett fortsatt informationsbehov om kommunens styrmodell hos ledamöter och ersättare i nämnder och styrelser. Det framkom också att de förtroendevalda som svarat på enkäten upplever att deras nämnd har en realistisk budget och att uppföljningen av ekonomin sker på ett ändamålsenligt sätt. Ett antal riskområden identifierades i arbetet, bland annat i enkäten och dialogmötena. Dessa har tagits med i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys för år 2022.

Granskning av delårsrapport och årsredovisning 2021

Granskning av delårsrapport per augusti 2021

Syftet med granskningen av delårsrapporten 2021 var att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Grundat på revisorernas granskning framkom att delårsrapporten i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, med undantag från redovisning av pensionsskuld och gatukostnadsersättningar. I likhet med föregående år kommenteras bland tilläggsupplysningar kommunens redovisningsprinciper rörande pensioner och gatukostnadsersättningar som avviker från lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Vidare bedömde revisorerna att de beräkningar som låg till grund för balanskravsresultatet var missvisande och inte förenlig med gällande principer. Resultatet i delårsrapporten bedömdes vara förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat om. Vidare bedömdes resultatet i hög grad vara förenligt med verksamhetsmålen, emellertid redovisades en negativ trend för två riktningsmål och en icke tillfredsställande nivå för ett riktningsmål. Bedömningen baseras på kommunfullmäktiges beslutade riktlinjer för hur utvärdering av måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning ska ske. I granskningen rekommenderas kommunen framta en handlingsplan för att främja måluppfyllelsen inom riktningmålen.

Granskning av årsredovisning 2021

Granskning av årsredovisningen 2021 syftar till att pröva om denna ger en rättvisande bild av resultatet och den ekonomiska ställningen per den 31 december 2021 samt om upplysningar lämnats om händelser av väsentlig betydelse. Granskningen utgår från en

risk- och väsentlighetsanalys och omfattar också verksamhetens utfall i kvalitativa och kvantitativa termer.

Revisorerna bedömer att räkenskaperna inte är rättvisande eftersom de inte är upprättade enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Bedömningen grundas på att pensioner intjänade till och med 1997 redovisats som avsättning i balansräkningen, enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Bedömningen vilar också på att kommunen avviker från Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer vid redovisningen av gatukostnadsersättningar. Vidare bedömer revisorerna att beräkningen som ligger till grund för kommunens balanskravsresultat, likt tidigare år, inte är förenlig med gällande principer och vi anser att balanskravsresultatet blir missvisande.

Revisorerna bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt. Revisorerna bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. Vidare har kassaflödesanalysen, driftredovisningen, investeringsredovisningen och de sammanställda räkenskaperna för koncernen granskats. I denna granskning har vi inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Fördjupad granskning

Nedan redovisas väsentliga punkter från genomförda fördjupade granskningar där revisorerna identifierat förbättringsområden. Revisionen har löpande under 2021 erhållit svar över vidtagna åtgärder från respektive nämnd och kommunstyrelsen.

Granskning av arbetet att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier

Den sammantagna bedömningen efter genomförd granskning är att kommunstyrelsen, granskade nämnder och bolagsstyrelser inte fullt ut bedriver ett strategiskt arbete för att motverka oegentligheter. Det saknas en strukturerad övergripande samverkan för att motverka oegentligheter och kommunstyrelsen samt majoriteten av granskade nämnder och bolagsstyrelser saknar upprättade riskanalyser avseende oegentligheter ur ett brett perspektiv.

Revisorerna rekommenderar kommunstyrelsen, granskade nämnder och bolagsstyrelser att

- tillse att en riskanalys avseende riskerna för oegentligheter återkommande genomförs och dokumenteras.
- identifiera inom vilka områden/verksamheter/processer som det finns behov av utökad samverkan internt och med externa aktörer i syfte att förebygga oegentligheter.
- säkerställa att informations- och utbildningsinsatser avseende det förebyggande arbetet mot oegentligheter tillhandahålls kontinuerligt till både tjänstemän och förtroendevalda.

Utöver ovanstående rekommenderas kommunstyrelsen även att

- utifrån sin ledande och samordnare roll överväga utarbetande av struktur för samlad analys utifrån de av nämnderna/bolagen identifierade riskerna samt en

struktur för koncernövergripande samverkan avseende det förebyggande arbetet mot oegentligheter.

- tillse att riktlinjerna för representation och gåvor ses över och beslutas av kommunfullmäktige.
- tillse att styrdokument inom området bisysslor fastställs politiskt. Detta skulle stärka den formella styrningen inom området.

Granskning av kontinuitet inom hemtjänsten

Granskningsens sammanfattande bedömning är att omsorgsnämndens styrning och uppföljning av hemtjänsten, när det gäller kontinuitet i utförandet av beviljade insatser, i många avseenden är ändamålsenlig men i några andra är i behov av utveckling.

Bedömningen grundas på att personalkontinuiteten i hemtjänsten i Växjö kommun inte skiljer sig nämnvärt från andra kommuner och att det för personalkontinuiteten i huvudsak finns ändamålsenliga arbetssätt. Samtidigt behöver åtgärder vidtas för att säkra full implementering av rutinerna i hela organisationen. Detta då personalkontinuiteten skiljer sig mycket åt mellan enheterna. Vidare grundas bedömningen på att det saknas tydliga uppdrag från nämnden till förvaltningen avseende kontinuitet. Det bedöms att det ställs tillräckliga och relevanta krav på privata utförare avseende personal- och omsorgskontinuitet men att det saknas sådana gällande tidskontinuitet. Vi bedömer att nämnden har en ändamålsenlig uppföljning av personalkontinuiteten, men att den borde utvecklas avseende omsorgs- och tidskontinuitet.

Revisorerna rekommenderar omsorgsnämnden att:

- fastställa uppdrag till förvaltningen gällande kontinuitet, förslagsvis i internbudgeten,
- dokumentera framgångsrika arbetssätt gällande bemanningsplaneringen,
- för in formulering gällande krav om tidskontinuitet i förfrågningsunderlagen för LOV hemtjänst,

- säkerställ att samma mål för personalkontinuiteten gäller för både egenregin och externa utförare,
- utveckla formerna för uppföljning av omsorgs- och tidskontinuitet, utreda möjligheterna att ta fram uppgifter ur verksamhetssystemet som kan användas för uppföljning av tidskontinuitet.

Granskning av insatser för att få nyanlända självförsörjande

Granskningsens sammanfattande bedömning är att nämnden för arbete och välfärd i huvudsak bedriver en ändamålsenlig verksamhet för att få nyanlända självförsörjande. Samtidigt finns det några förbättringsområden.

Bedömningen grundas på att nämnden har tillräcklig styrning, strategier och riktlinjer för arbetet och att det finns inventeringar av och behovsanalyser för målgruppen. Likaså görs anpassningar på insatserna och inom verksamheterna för att de ska utgå både utifrån kvinnor och mäns förutsättningar. Vidare grundas bedömningen på att samhällsorienteringen bedrivs i enlighet med lag. Upplägget på utbildningen är gediget och följer lagens krav. Bedömningen grundas också på att nämnden i huvudsak har en ändamålsenlig struktur för att säkerställa kvaliteten vid enskilda utförares ansvar för kommunal vuxenutbildning för nyanlända. Arbetsmetoder som används för att bedöma behov av arbetsmarknadsinsatser bedöms i huvudsak som ändamålsenliga. Vi bedömer att det delvis finns tillgång till arbetsmarknadsinsatser som har visat sig ge resultat. Detta då det finns stöd i utvärderingar gällande vissa insatsers effekter, samtidigt som ett arbete återstår för att säkerställa att alla insatser som erbjuds ger det resultat som avses.

När det gäller förbättringsområdena konstaterar vi att flertalet av kommunikatörerna inom samhällsorienteringen inte har möjlighet att fördjupa sig i denna speciella uppgift. Vi anser att det är en brist att det råder väntetid till utbildningen. De kvalitativa aspekterna av uppföljningen av kommunal vuxenutbildning kan stärkas, t.ex. genom lektionsbesök. Det är en brist att uppföljningen som genomförs hos respektive

utbildningsanordnare endast dokumenteras i form av minnesanteckningar. Vi ser det som angeläget att en formell handling upprättas gällande uppföljningen av respektive anordnare. Det är en brist att det inte finns processbeskrivningar för personal inom insatsenheten samt för samverkan mellan denna personal och koordinatorena. Vi bedömer att nämnden behöver följa upp koordinatorens förutsättningar och det antal klienter, för vilka varje koordinator ansvarar.

Revisorerna rekommenderar nämnden för arbete och välfärd att

- säkerställa att samhällsorientering kan ges utan väntetid,
- utveckla en processbeskrivning över insatshandläggarnas arbete och samverkan med koordinatorena,
- följa upp koordinatorens förutsättningar för deras arbete och det antal klienter, för vilka varje koordinator ansvarar,
- utveckla utvärdering och uppföljning av arbetsmarknadsinsatserna,
- stärka de kvalitativa inslagen i uppföljningen av utbildningsanordnarnas verksamhet, till exempel genom anmälda eller oanmälda lektionsbesök,
- dokumentera och diarieföra huvudmannens uppföljningar av respektive utbildningsanordnare och att respektive uppföljning görs tillgängliga för nämndens ledamöter.

Granskning av rekrytering och bemanning inom vård och omsorg

Granskningens sammanfattande bedömning är att omsorgsnämnden har säkerställt en ändamålsenlig rekrytering- och bemanningsprocess inom vård- och omsorgsverksamheten gällande timanställda och tidsbegränsat anställda. Vi anser att

den formella organisation och ansvarsfördelning mellan Bemanningseenheten och omsorgsenheterna har varit tydliga. Likaså bedömer vi att det har funnits tydliga riktlinjer och rutiner för rekrytering och bemanning. Vi bedömer dock att det finns risk för att de timanställda kan uppfatta ansvarsfördelningen som otydligt genom att anställande chef inte är samma chef som leder arbetet i praktiken och som har den kontinuerliga kontakten med de timanställda.

Samtidigt bedöms det finnas områden som kan förbättras och stärkas upp, speciellt med hänsyn till den pågående omorganisationen. Ett av de områden som behöver förtydligas är introduktion för de nyanställda timanställda. För att möjliggöra ett ändamålsenligt och säkert arbete mellan enheterna anser vi att en likvärdig och tydligt dokumenterad introduktion är väsentligt. Vi anser att även timanställdas uppfattning om hur det är att arbeta i Växjö kommun kan ge värdefull information för kommunen att stärka sitt arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Revisorerna rekommenderar omsorgsnämnden att:

- säkerställa att rutiner och arbetssätt dokumenteras och anpassas utifrån den nya organisationen,
- upprätta rutin för att fånga upp timanställdas synpunkter på Växjö kommun som arbetsgivare,
- upprätta en ansvarsfördelning och tillvägagångssätt/arbetssätt för bemanning av vikarier,
- dokumentera rutiner för introduktion upprättas samt att rutin/checklista är densamma hos enheter inom samma omsorgsområde,
- ansvarig chef ska säkerställa att de timanställda har tagit till sig och förstått de digitala utbildningarna,
- upprätta rutin som säkerställer att timanställd inte får arbeta i verksamheten utan att det finns dokumenterat att den anställde fått introduktion och utbildning på arbetsplatsen.

Granskning av kommunens näringslivsarbete

Granskningens sammanfattande bedömning är att det näringslivsbefrämjande arbete som utförts av kommunstyrelsen och styrelsen för Videum i huvudsak är ändamålsenligt, samtidigt som det finns en förbättringspotential.

Växjö kommun har sedan 2016 fallit i Svenskt Näringslivs ranking från plats 13 till plats 84, år 2021. Enligt Svenskt Näringsliv enkät har Växjö kommun störst förbättringspotential inom områdena, service- och kommunikationsinsatser, trygghetsatsningar samt satsningar på infrastruktur. Av granskningen framgår att dessa områden prioriteras i kommunens näringslivsarbete. Åtgärder har vidtagits utifrån dels Svenskt Näringslivs ranking, dels egna uppföljningar av företagsklimatet. Inom delområdet "service och bemötande", har kommunen förbättrat sitt resultat sedan 2020. Samtidigt bedöms att åtgärdsplanerna kan utvecklas avseende tydlighet, konkreta tidplaner, marknadsföringsplan samt, utförligare beskrivningar av åtgärdens genomförande.

Revisorerna lämnar nedanstående rekommendationer till kommunstyrelsen.

- Stärka möjligheterna till styrning och uppföljning av kommunens näringslivsarbete genom att etablera tydligare riktlinjer vad gäller åtgärdsplanernas innehåll.
- Säkerställa att Science Parks omstrukturering sker på ett så friktionsfritt sätt som möjligt för att minska risken för kompetens och kunskapstapp under övergångsperioden.
- Säkerställa en god samverkan mellan Växjö Linnaeus Science Park och kommunstyrelsen.
- Fortsatt arbeta prioriterat med service, trygghets och infrastruktursatsningar.
- Fortsatt arbeta med att etablera ett företags/näringslivsråd för utökad samverkan med kommunens näringsliv.

Granskning av det förebyggande arbetet mot missbruk och kriminalitet hos unga

Granskningens sammanfattande bedömning är att berörda nämnder delvis bedriver ett ändamålsenligt arbete för att förebygga missbruk och kriminalitet hos unga. I rapporten konstateras att det förekommer ett brett arbete med olika typer av åtgärder och insatser, och att det finns goda exempel på samverkan såväl mellan kommunala verksamheter som med region Kronoberg som polisen. Vi saknar dock en tydlig och gemensam styrning och samverkan mellan nämnderna som kan möjliggöra resursallokering och prioritering av åtgärder och aktiviteter utifrån ett helhetsperspektiv.

Vidare anser vi att arbetet med uppföljning bör utvecklas, för att utgöra ett relevant underlag för analys och styrning.

Revisorerna lämnar nedanstående rekommendationer.

- Säkerställ att en gemensam strategi och styrning inom området tas fram och tydliggörs
- Utveckla uppföljning av arbetet för att säkerställa styrning och som grund för lärande på flera nivåer

Granskning av likvärdig skola

Granskningen gäller likvärdigheten inom kommunens grundskolenheter. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021 och behandlades på revisorernas möte den 8 april och har därefter lämnats till utbildningsnämnden för yttrande. Granskningens bedömning är att grundskolenheterna inte fullt ut har förutsättningar att erbjuda likvärdig utbildning. Ställningstagandet grundar sig på att tillgången till legitimerad och behörig lärarpersonal varierar betydligt mellan skolenheterna, att svenska som andraspråk inte bedrivs likvärdigt vid kommunens skolor och att alla elever i behov av särskilt stöd inte får det och att orsaken bedöms vara respektive skolenhets förutsättningar. Vi bedömer

dock att huvudmannen under de senaste åren har haft ett tydligt fokus på uppdraget att erbjuda en likvärdig utbildning för kommunens grundskoleelever. Utmaningar inom en rad områden, från resursfördelningssystem till undervisning i svenska som andraspråk har analyserats eller håller på att analyseras.

Vi bedömer att utbildningsnämnden genom riktade och kraftfulla insatser bör vidta åtgärder för att tillförsäkra eleverna i kommunens grundskolor en likvärdig utbildning (1 kap. 9 § Skoll). Vi rekommenderar därför utbildningsnämnden att

- följa upp orsakerna till att andelen elever som läser modersmål är lägre i Växjö kommun än riket och vidta åtgärder om brister identifieras. (10 kap. 7 § Skoll)
- säkerställa att alla elever vid samtliga kommunala skolenheter får det särskilda stöd som eleven behöver. (3 kap. 7 § 3 st. och 10 § Skoll) Det är angeläget att omfattningen på platser i särskild undervisningsgrupp motsvarar behoven.
- följa upp undervisning i svenska som andraspråk och vidta åtgärder vid brister i kvalitet och likvärdighet. (5 kap. 14 § Skolförordningen 2011:185)
- verka för att tillgången på legitimerad och behörig personal är hög och likvärdig vid kommunens samtliga skolenheter. (2 kap 13 § 1 st. Skoll)

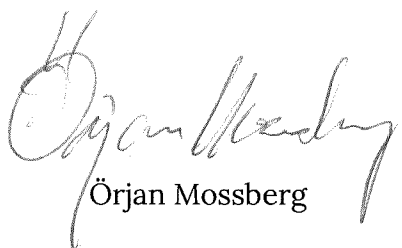
Resurser och övrig information

Revisorerna i Växjö arbetar aktivt med att utveckla revisionsarbetet i syfte att revisionen ska fungera väl som fullmäktiges och allmänhetens demokratiska kontrollinstrument.

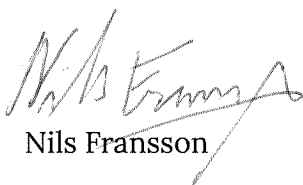
Kommunens revisorer har under år 2021 haft 3,1 mnkr i ram till sitt förfogande för att bedriva granskningsarbete.

Revisorerna har i revisionsarbetet biträtts av KPMG.

Växjö den 8 april 2022

Örjan Mossberg

Nils Fransson

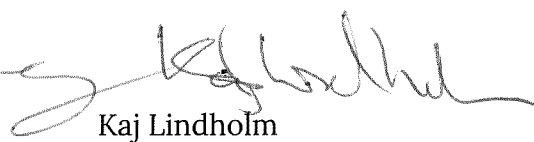
Anna Fransson

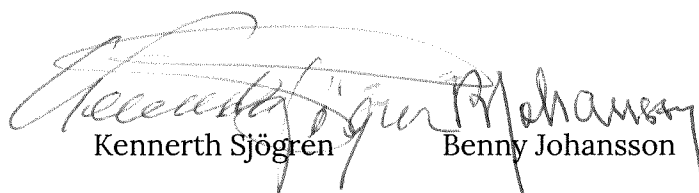
Carl Geijer

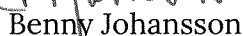
Göran Kannerby

Kaj Lindholm

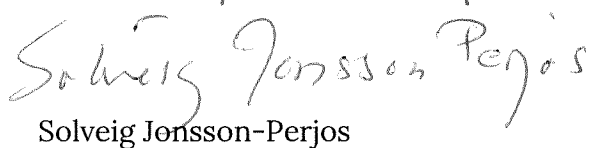
Kenneth Sjögren

Benny Johansson

Lars-Evert Ekman

Solveig Jönsson-Perjos

Solveig Jönsson-Perjos